

Dosarul nr. 2ra-368/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A.Mardari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.I.Muruianu, E.Palanciuc, N.Budăi)

Î N C H E I E R E

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Galițchi Alexei,
reprezentat de avocatul Daniliuc Nicolae,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Galițchi Alexei
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la încasarea
prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea cauzei în termen
rezonabil

împotriva deciziei din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 24 aprilie 2019 Galițchi Alexei a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la încasarea prejudiciului cauzat prin
încălcarea dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil (f.d.3-5).

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 28 septembrie 2018, a depus o
plângere judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani)
împotriva acțiunilor ilegale ale Procurorului General al Republicii Moldova.

A susținut că în conformitate cu prevederile art. 313 alin. (4) Cod de
procedură penală, o astfel de plângere se examinează de către judecătorul de
instrucție în termen de 10 zile.

A menționat că plângerea depusă în instanța de judecată a fost examinată
tocmai la 08 februarie 2019, peste 13,5 termene legale, stabilite de către art. 313
alin. (4) Cod de procedură penală.

A considerat că instanța de judecată a încălcat în mod flagrant termenul de
examinare a plângerii și în asemenea circumstanțe i-a fost încălcat dreptul la
judecarea în termen rezonabil a plângerii.

A solicitat reclamantul constatarea faptului încălcării dreptului lui la
judecare în termen rezonabil a plângerii din 28 septembrie 2018, încasarea din
bugetul de stat al Republicii Moldova în beneficiul lui Galițchi Alexei a sumei de
405 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin încălcarea dreptului la

judicare în termen rezonabil a cauzei și a sumei de 6000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

Prin hotărârea din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea înaintată de Galițchi Alexei a fost respinsă (f.d.27).

La 12 august 2019 și la 23 octombrie 2019, avocatul Nicolae Daniliuc în interesele lui Galițchi Alexei a declarat apel împotriva hotărârii din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d.30-31; 48-53).

Prin decizia din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de avocatul Daniliuc Nicolae în interesele lui Galițchi Alexei și s-a menținut hotărârea din 12 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relatat că judecătorul de instrucție, în condițiile prevăzute de art.313 Cod de procedură civilă, exercită controlul judiciar asupra acțiunilor organelor de urmărire penală, prin verificarea acțiunilor și actelor pretins ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații. Prin urmare, examinarea unei plângeri de către judecătorul de instrucție în temeiul art. 313 Cod de procedură civilă, nu echivalează cu judecarea unei cauze penale, pentru a putea fi invocată încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale, în sensul în care este prevăzut de art. 20 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În contextul expus, instanța de apel a considerat că pretențiile reclamantului sunt incompatibile cu prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și astfel, acestea nu pot fi obiect al examinării prin prisma Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011.

Instanța de apel a menționat că consideră întemeiat raționamentul primei instanțe cu privire la necesitatea respingerii pretenției înaintată de Galițchi Alexei cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil. Conform art. 5 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

Ținând cont de faptul că la caz nu s-a constatat încălcarea dreptului lui Galițchi Alexei la examinarea cauzei în termen rezonabil, instanța de apel a concluzionat de a respinge pretențiile acestuia cu privire la compensarea prejudiciului moral, aceasta fiind o pretenție accesorie și fiind pasibilă admiterii doar în situația admiterii pretenției de bază.

Cu toate acestea, instanța de apel a reținut că deși prin promovarea prezentei acțiuni, Galițchi Alexei a solicitat compensarea prejudiciului moral în mărime de 405000 lei, acesta nu a specificat în ce mod pretinsa încălcare a dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil, i-au cauzat suferințe, în ce mod prejudiciul moral s-a manifestat, care au fost consecințele resimțite urmare a pretense lezări a drepturilor sale. Mai mult, în speță, instanța de apel a constatat și lipsa legăturii

cauzale dintre prejudiciul moral pretins și circumstanțele invocate, așa cum însuși faptul încălcării dreptului lui Galițchi Alexei la examinarea cauzei în termen rezonabil nu a fost constatat.

La 23 decembrie 2019 Galițchi Alexei, reprezentat de avocatul Daniliuc Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel a interpretat eronat și a aplicat greșit art.6 CEDO.

Menționează că prevederile art. 313 alin. (4) Cod de procedură penală stabilesc expres că plângerea se examinează în termen de 10 zile, iar instanța de judecată a interpretat eronat și a aplicat greșit prevederile normei date.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 05 decembrie 2019 și a expediat decizia participanților la proces la 18 decembrie 2019 (f.d.89), însă date de recepționare a deciziei recurate la materialele cauzei lipsesc. Astfel, cererea de recurs declarată la 23 decembrie 2019 de către Galițchi Alexei, reprezentat de avocatul Daniliuc Nicolae este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 28 ianuarie 2020 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f. d.101), iar potrivit avizului de recepție recursul a fost recepționat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova (f.d.102).

Până la data examinării recursului, referința asupra recursului intimatului nu au depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul

din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Galițchi Alexei, reprezentat de avocatul Daniliuc Nicolae.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Galițchi Alexei, reprezentat de avocatul Daniliuc Nicolae.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru